

[Bilgrav-Nielsen]

træder i kraft, er det nærmest to år siden man startede forhandlingerne. På denne baggrund kunne man jo nok have forventet, at der havde været meget stor klarhed over, hvad det egentlig er, der er indgået aftaler om.

Situationen er vel den i dag, at vi må sige, at det resultat, der er nået, er meget skuffende, og vel nærmest for alle deltagerne. Resultatet er skuffende for det radikale venstre, og derfor stemmer vi imod. Men efter de foreløbige indlæg her i dag må jeg nok konstatere, at der er andre, der føler, at dette er et skuffende resultat, endda så stærkt skuffende, at der er anledning til at spørge ministeren, om han stadig føler, at han har et forlig. Jeg har aldrig nogen sinde oplevet, at man efter indgåelse af et forlig har hørt en sådan samstemmighed i kritikken fra dem, som er med i forliget.

De nye lovforslag adskiller sig fra de gældende love, som det har været nævnt, ved at det i udpræget grad er bemyndigelseslove. Det gælder især personelloven og loven om organisationen. Vi mener, at det giver ministeren en tiltrængt frihed, men det afslører samtidig, at man i den problemstilling, som drejer sig om, at det aldrig har været muligt at få de højt svungne mål til at nå realiteterne, nemlig økonomien, har valgt at droppe målsætningen. Det er jo situationen.

Der er en logisk konsekvens i, som ministeren siger i bemærkningerne, at når man har en bemyndigelseslov, må kontakten til folketingets forsvarsudvalg udvides, men det er meningsløst, hvis ministeren har et forlig. Det er dog altså også et spørgsmål, om ministeren har det.

Økonomien i forslaget er, at der over 3 år skal bruges 369 mill. kr. mere, end tilfældet ville have været ved en nulstilling. Det er både urimeligt og ubegribeligt. Det er urimeligt, fordi det er i modstrid med, hvad der er behov for sikkerhedspolitisk, og det er ubegribeligt, fordi det ikke er i stand til at give en indre sammenhæng i forsvaret. Det er tydeligt, at der skal nedskæringer til uanset den store stigning i udgiften. Sammenligner man med andre NATO-lande, er det klart, at Danmark her drister sig ud med en forhøjelse, der ligger i top. Vesttyskland har endog ment at kunne tillade sig i situationen at sænke realudgiften til militæret.

Og ikke nok med at realudgiften skal stige, men det skal den oven i, at vi har en prisreguleringsmekanisme i Danmark, som intet andet NATO-land har, en reguleringsmekanisme, der i 1980 sikrede forsvaret en ekstra bevilling på 1,5 mia kr., en reguleringsmekanisme, som budgetdepartementets chef mener har frataget folketinget kontrollen med forsvarsudgifternes stigning. Jeg må spørge ministeren: hvor stor bliver egentlig ekstrabevillingen for 1981? Det kan ministeren sagtens svare på, han kender tallet præcist i dag.

Det værste ved lovforslagene er, at de er udtryk for en forkert politik. Det militære element i sikkerhedspolitikken prioriteres fortsat på bekostning af det humanitære element.

Forholdet mellem Danmarks udgifter til militæret og vort bidrag til u-landene er som 3 til 1. Det burde være omvendt.

Jeg beklager at måtte konstatere, at det synes at være lettere at få en socialdemokratisk regering til at øge militærbevillingerne end til at øge bevillingerne til u-landene, stik imod hvad der er behov for, stik imod hvad stadig flere mennesker ønsker også her i landet, og stik imod hvad i hvert fald et flertal af socialdemokratiets vælgere ønsker. Det viste en gallup den 15. oktober 1980.

Forstærkningspolitikken er kun lidt omtalt og kun henholdende. Heraf må vi forstå, at der ikke i 12. august-aftalen – om den altså eksisterer – er bindinger med hensyn til en kommende ny forstærkningspolitik. Eller er der? Man har set i visse blade en interessant diskussion mellem forsvarsministeren og hr. Arne Christiansen. Det, der er væsentligt at få slået fast, er, om Danmark er interesseret i en ny forstærkningspolitik, en forstærkningspolitik, som måske kræver nye depoter for tungt militært udstyr til hærstyrker. Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er hans opfattelse, at disse planer om tungt udstyr, oplagt i Danmark, er opgivet. Det har der været forlydender om. Er de opgivet?

Og vil ministeren give tilsagn om, at skulle en ny forstærkningspolitik komme på tale, vil den blive forelagt folketinget, før der træffes beslutninger på NATO-plan, på dansk militært plan eller mellem regeringen og udsøgte partier. Det radikale venstre må stærkt advare mod en optrapning af den gældende forstærkningspolitik af hensyn til